

Aan: Fractie D66 Papendrecht'

Betreft: Beantwoording Technische vragen m.b.t. cyclus september 2023, VO, IHP, AccBel.

Datum: 14 september 2023

I Voorbereidingskrediet VO-scholen

1. In de Beeldvormende presentatie wordt aangegeven dat er in 2024 een kredietaanvraag aan de raad wordt voorgelegd voor het gehele project, dus de bouw van beide scholen en bijkomende gebouwen en kosten. Vervolgens twijfelen wij na de verbale uitleg, of we het goed begrijpen. Daarom de volgende vraag: Wordt in één raadsbesluit akkoord gevraagd op het gehele project en het gehele kredietbedrag op basis van een definitief dekkingsplan (ongeacht wanneer welk bedrag feitelijk wordt 'besteed'). Graag zo kort mogelijk antwoord.

Antwoord:

Er wordt in 1 raadsbesluit akkoord gevraagd op het totale krediet met bijbehorend dekkingsplan. Vanwege de gefaseerde bouw zal het krediet feitelijk in delen beschikbaar komen.

2. Met betrekking tot de genoemde 75 miljoen voor de totale bouwsom van de scholen en 15 miljoen voor overige kosten aan sloop, etc.: zal de in 1 genoemde kredietaanvraag beide bedragen bevatten?

Antwoord:

Ja, het betreft inderdaad de totale investeringskosten.

3. BENG is het uitgangspunt voor bouw van de scholen, is aangegeven. Tegelijkertijd wordt een aflossingstermijn voorgesteld van 60 jaar en moeten alle gebouwen in 2050 energieneutraal zijn (niet BENG, maar ENG dus). Dat betekent dat er een grote investering moet worden gedaan grofweg twintig jaar na de nieuwbouw. Daarnaast zullen installaties, maar ook het gebouw zelf, na 20 en 40 jaar een zeer grote investering nodig hebben voor 'groot onderhoud of vernieuwing'. Even los van die termen, de volgende vragen hierover:
 - a. Wie is verantwoordelijk voor deze kosten, de scholen of de gemeente?

Antwoord:

De kosten voor instandhouding van het gebouw zijn voor rekening van de school, net als in de huidige situatie.

- b. Als de scholen verantwoordelijk zijn (zoals ze ook nu voor onderhoud verantwoordelijk zijn) hoe leggen we dan vast/zorgen we er dan voor, dat zij in de loop van de tijd niet aankloppen bij de gemeente met de opmerking: 'gewoon onderhoud kunnen wij bekostigen, maar niet deze enorme

investeringen, dus kunt u (mee-)betalen, anders gaat het ten koste van de kwaliteit van het onderwijs?

Antwoord:

Het huidige bouwbesluit gaat uit van BENG. In de ontwerp fase zullen we inzichtelijk maken wat de kosten zijn om ENG toe te passen. Als het blijkt dat kosten technisch mogelijk is om de keus te maken om naar ENG over te stappen dan kunnen we die maken. Anders zal deze stap later gemaakt moeten worden richting 2050. Overigens, de stap van BENG naar ENG gebeurt door extra energie opwekking (zonnepanelen) toe te voegen. Bij bijvoorbeeld de nieuwe gemeentewerf is er door de toevoeging van extra panelen een ENG gebouw ontstaan.

- c. Als de gemeente (eventueel na wetwijziging) verantwoordelijk zal zijn voor alle vormen van onderhoud en (nieuw)bouw over 20 of 40 jaar, dan komt dit bovenop de aanvankelijke investering van 90 miljoen op de gemeentebegroting. Hoe wordt hiermee in de begroting omgegaan? Moeten wij hierover niet direct nadenken en besluiten?

Antwoord:

Gemeente zijn niet verantwoordelijk voor onderhoud. Een eventuele wetwijziging gaat over renovatie die in plaats komt van nieuwbouw. Dat is in de Papendrechtse situatie niet aan de orde.

4. Eerder is aangegeven dat bij een lagere exploitatielast voor de scholen zij (mogelijk) zouden meebetalen met de nieuwbouw. Wordt ervoor gezorgd dat deze gesprekken én afspraken zijn afgerond en vastgelegd voordat de raad het definitieve GO-besluit neemt?

Antwoord:

Ja.

5. Beetje off topic, maar gerelateerd: Bij de Lage Waard zien we een aanzienlijke toename van het aantal leerlingen door de sluiting van een school in een andere gemeente. Hierdoor moet Papendrecht extra investeren in lokalen. Mag elke gemeente zomaar een school sluiten en hoeft die gemeente geen vergoeding te betalen aan de 'ontvangende gemeente'. Als wij het goed hebben volgt namelijk de aanpassing in het gemeentefonds pas later en dekt deze lang niet altijd de reële kosten.

Antwoord:

De stelling in deze vraag is niet juist. Een schoolbestuur besluit een school te sluiten vanwege bijvoorbeeld een lager leerlingen aantal. De gemeente waar deze school in ligt heeft daar niets mee te maken. De situatie (de sluiting van een school in de omgeving) die u aanhaalt is ons niet bekend. Het beoogde aantal extra leerlingen in Papendrecht is te verklaren uit landelijke demografische ontwikkelingen. Voor deze leerlingen krijgen de gemeente en de scholen een bedrag vergoed voor de kosten.

Dit zijn huisvestingslasten voor de gemeente en kosten voor onderwijs en onderhoud tbv de school.

6. Er is gesproken over 'gelijke monniken, gelijke kappen' voor de beide scholen, als het gaat om hoeveel een nieuw schoolgebouw mag kosten. Begrijpen wij het goed dat ongeacht de specifieke eisen en wensen van de twee scholen, een vast gedrag per leerling (omgerekend weer naar vierkante meters) per school wordt gehanteerd? Met andere woorden: moeten de scholen elk binnen die vierkante meters en dat specifieke bedrag per vierkante meter blijven met hun wensen?

Antwoord:

De omvang van het gebouw wordt bepaald via de rekenmethodiek van de VNG die onderscheid maakt tussen de kosten van de verschillende onderwijsniveaus en profielen. Voor beide scholen wordt hetzelfde kwaliteitsniveau bepaald. Daarmee kunnen de investeringskosten verschillen maar dat is dus afhankelijk van het aantal leerlingen per niveau en de gekozen profielen.

II IHP

In het raadsvoorstel wordt een plan voorgelegd om scholen gedurende de looptijd van het IHP op te waarderen naar Frisse Scholen B. Daarvoor is ook dekking en wordt krediet gevraagd.

1. Daarnaast staat er in beslispunt 4 de vraag om in te stemmen met hanteren van BENG, zonder dat daar een dekkingsvoorstel voor wordt bijgevoegd in dit raadsvoorstel. Die moet het college leveren in 2027. De raad zegt hier dan de facto ja tegen een investeringsvoornemen zonder te weten om welk bedrag het zal gaan en zonder dekking. Klopt dat?

Antwoord:

De raad zegt 'ja' tegen BENG als specifiek uitgangspunt en ambitie inzake verduurzaming van alle schoolgebouwen. Vanwege de vierjaarlijkse evaluatie van het IHP wordt in 2027 het BENG-scenario tegen het licht gehouden. Hierbij worden niet limitatief de volgende vraagstellingen gevolgd:

- Wat is de (kennis van de) stand van de techniek om gebouwen naar BENG om te vormen? (bijvoorbeeld aansluitingsmogelijkheden restwarmte via HVC, zonnepanelen, zonneboilers, warmtepompen, warmteterugwinning, na-isolatie, etc.)
- Welke mogelijkheden kunnen in welk schoolgebouw? (dit vanwege de diversiteit in bouwjaar en -methodiek, toegepaste materialisatie, isolatieniveau, etc.)
- Wat zijn de kosten per schoolgebouw vanuit de gebouw specifieke uitgangspunten? (ontwerp, ligging, positionering etc.)
- Wat zijn de ontwikkelingen in het gemeentefonds en mogelijkheden voor het verkrijgen van subsidies?
- Is het BENG-scenario financieel te dekken in de gemeentelijke begroting?

Door bovenstaande wordt aangegeven dat uitwerking van BENG maatwerk is en dat de stand van diverse onderdelen om tot BENG te komen in ontwikkeling zijn. Dit kan mogelijk van invloed zijn op de investeringen per schoolgebouw en zullen tijdens de uitvoering van het eerste scenario duidelijker worden, waarbij wordt geïnventariseerd

op welke wijze per school kan worden voldaan aan BENG. Op deze wijze kan per schoolgebouw een meer nauwkeurige kostenraming voor alle schoolgebouwen worden opgesteld en nader financieel worden uitgewerkt, zodat het in 2027 aan de raad kan worden voorgelegd.

III Vastgoed- en accommodatiebeleid

1. In de presentatie van het accommodatiebeleid wordt gesteld dat er te weinig sporthallen zijn en dat grotere verenigingen moeten uitwijken naar buiten de gemeente. Dit was ons niet bekend. Welke zijn dit?

Antwoord:

In de presentatie wordt uiteengezet dat in verband met te weinig vloerruimte/hoogte van de bestaande gymzalen, deze voor specifieke sporten bij sommige grote verenigingen niet geschikt zijn om hun activiteitenprogramma uit te kunnen voeren. Daarnaast is aangegeven dat de huidige capaciteit van de bestaande sporthallen in de doordeweekse avonden niet toereikend is om in wensen en behoeften van een aantal grotere verenigingen te voorzien. Dat zij daarvoor de keuze hebben om buiten de gemeente hun heil te zoeken of hun programma zullen moeten aanpassen. De interpretatie van deze uitspraak richt zich op de keuze, niet zozeer dat de verenigingen ook daadwerkelijk naar andere gemeenten zijn uitgeweken.

2. Het lijkt erop dat een MFA echt direct naast of aanbouwen aan Theater De Willem niet kan i.v.m. de geplande ligging van de nieuwe scholen en de benodigde ruimte voor het schoolplein. Eén locatie voor horeca gekoppeld aan cultuur en gebruik van elkaars gebouw over en weer tussen MFA en Theater biedt wellicht wel veel voordelen/kan elkaar versterken. Wordt het theater, de theaterfunctie plus de andere culturele activiteiten nog wel gezien als 'één cluster dat nauw samenwerkt' en wordt hier bij de mogelijke inpassing en zelfs het ontwerp tzt rekening mee gehouden?

Antwoord:

Het theater functioneert sinds de nieuwbouw in 2010 zelfstandig, maar maakt nu gezamenlijk met de school gebruik van de foyer. De reden voor het vragen van een budget voor een haalbaarheidsonderzoek naar een MFA en het voorbereidingskrediet voor het maken van een structuurontwerp is om te onderzoeken hoe vanuit ruimtelijke overwegingen de diverse functies optimaal op elkaar aan kunnen sluiten. Belang van samenwerking van en tussen diverse functies worden hierbij onderkend. Ruimtelijke overwegingen zijn hierbij door wet- en regelgeving afgekaderd en zullen richtinggevend zijn voor het haalbaarheidsonderzoek. Exploitatiemogelijkheden door samen gebruik van de diverse activiteiten worden hierin betrokken en zullen uitwerking krijgen in hoeverre clustering mogelijk is. Dit gebeurt in afstemming met alle betrokkenen en uiteindelijk stuurt uw raad op het budget voor eventuele investeringen.

3. Is de bedoeling dat het theater een eigen ingang/foyer krijgt en als 'zelfstandig theater functioneert, in plaats van als 'zaal binnen de school' (zeker ook in de beeldvorming naar bezoekers van het theater in plaats van via een schoolingang naar binnen te moeten) of wordt het theater wederom wellicht met open verbinding

aan de nieuwe school gebouwd? Wie gaat bepalen hoe dit vorm krijgt? Wie heeft wanneer inspraak/invloed?

Antwoord:

Zie antwoord op vraag 2.

4. Er is gesteld in de presentatie dat er nu verenigingen/groepjes gebruik maken van gemeentelijk vastgoed "waarvan je je afvraagt: moet de gemeente dit subsidiëren." Zijn hier criteria voor en zo niet, moeten hier criteria voor komen en heeft de raad hier een rol in?

Antwoord:

Het gaat in deze opmerking vanuit de presentatie over de verhuur van ruimten voor verenigingsactiviteiten die vanuit historisch perspectief zijn ontstaan. Dit historisch perspectief is voortgekomen uit de vele versnipperde en meestal volledig afgeschreven accommodaties binnen de gemeente. In nagenoeg alle gevallen gaat het dan over oude schoolgebouwen voor kleuter- en primair onderwijs (jaren '70). De economische-sociale insteek was om zoveel mogelijk bezettingsgraad door verhuur te bereiken vanuit gebruikers die activiteiten aanboden voor inwoners. Dit betekende sec een groei aan activiteiten. Concreet werd gesubsidieerde ruimte verhuurd aan gebruikers die mogelijk wel een bijdrage leverden aan maatschappelijke activiteiten voor de inwoners van Papendrecht, maar niet staan omschreven als activiteiten vanuit het huidige bestuursakkoord. Deze vorm van subsidieverstrekking, nu beter bekend onder de noemer verkapte subsidie, diende in het verleden ook een maatschappelijk belang en droeg bij aan het verhogen van de bezettingsgraad van de oude accommodaties.

De aan prestatie-eisen te voldoen toegekende subsidies vanuit maatschappelijk gewenste activiteiten en prestaties is om met partijen, voorafgaand aan die activiteiten, afspraken te maken over de gemeentelijke doelstellingen en resultaten die zij teweeg brengen in en voor de samenleving. Deze subsidies worden opgenomen in door de raad jaarlijks vast te stellen subsidieplafonds voor dergelijke partijen.

Uw raad heeft de doelstellingen van het bestuursakkoord vanuit de Uitgangspuntennotitie voor verdere uitwerking opgedragen. Hierin wordt het vastgoedbeleid en accommodatiebeleid, als in februari van dit jaar aan uw raad gepresenteerd, uitgewerkt. In het eindrapport is dit verder uitgewerkt en is opgenomen dat een selectie wordt gemaakt in de partijen/gebruikers die voldoen aan de sociaal maatschappelijke en sportieve opgave uit het bestuursakkoord. Hierbinnen wordt onderscheid gemaakt in partijen/verenigingen die wel en niet kunnen voldoen aan kostendekkende verhuurprijzen van accommodaties. Gerelateerd aan de sociaal maatschappelijke en sportieve opgave kan de gemeente subsidies verstrekken aan de partijen/verenigingen die hieraan voldoen, maar niet in staat zijn de kostendekkende huur af te dragen. Alle gebruikers die hierbuiten vallen zullen een kostendekkende huur moeten betalen. Hierdoor ontstaat een gecontroleerde subsidiestroom.